

Det Grønne Råd, Skive Kommune

Referat

Møde den 11. marts 2021

Mødet blev afholdt som et virtuelt møde via Teams.

Mødetidspunkt: Kl. 16.00-18.10.

Mødedeltagere:

Danmarks Naturfredningsforening, Niels Odgaard
Dansk Ornitologisk Forening, Gorm Wæhrens
Dansk Skovforening, Birger Schütte
Friluftsrådet, Anni Oppelstrup
Jagtforeningernes Kommunale Fællesråd i Skive Kommune, Niels Martin Nielsen
Landboforeningen Limfjord, Jesper Thomsen
Lystfiskerforeningen for Skive og Omegn, Johan Lynderup
Museum Salling, John Brinch Bertelsen
Naturstyrelsen, Bendt E. Andersen
Skive Idrætssamvirke, Asbjørn Nordam

Fra Skive Kommune:

Teknik- og Miljøudvalget, Jens Peder Hedevang, formand for Det Grønne Råd
Ann Ammitzbo (Byg & Miljø, chef)
Mette W. Bonde (Byg & Miljø, sekretær)
Katarina Sandberg (Byg & Miljø, sekretær og referent)

Afbud:

Teknik- og Miljøudvalget, Anders Bøge, næstformand for Det Grønne Råd

Fraværende:

Museum Salling, Bo Pagh Schulz

Oplægsholdere:

- Faunastriber, Mads Jepsen Knudsen, Skive Kommune, Byg & Miljø
- Skive-Karup Å, Flemming Kofoed, Skive Kommune, Byg & Miljø
- Vådorråde ved Hinnerup Å, Flemming Kofoed, Skive Kommune, Byg & Miljø

Referat

1. Velkomst v/Ann Ammitzbo

Ann Ammitzbo bød alle mødedeltagere velkommen. Det var første gang mødet blev afholdt via Teams, og alle blev bedt om at slå mikrofonen fra, og også billedet, hvis der var dårlig kvalitet på opkaldet.

2. Godkendelse af dagsorden v/Ann Ammitzbo

Nogle af de indkomne punkter til dagsorden er udsat til næste møde.

Punkt 6 udgår, idet Amanda Monica de Zilva Dam Knudsen desværre var forhindret i at deltage mødet. Punktet udsættes til et senere tidspunkt. Ellers var der ingen bemærkninger til dagsorden.

3. Opfølgning af referat fra sidste møde den 20. august 2020 v/Ann Ammitzbo

Der var ingen bemærkninger til referatet fra det forrige møde.

4. Forslag til ny mødedato til mødet den 12. august 2021

Der er indkommet ønske fra Det Grønne Råd om, at mødet den 12. august 2021 flyttes til sidst i august eller til starten af september, idet datoen er lige tæt nok på sommerferien.

Der var bred enighed om at flytte mødet, og Forvaltningen prøver at finde en ny dato først i september.

5. Ekskursion, forslag fra sidste år: Jenle, Mogenstrup og byfornyelse i Sønder Thise

Bendt E. Andersen viser meget gerne frem på Jenle i starten af september, og Birger Schütte er ved at planlægge et program for besøget ved Mogenstrup m.v.

Den dato som Forvaltningen finder for mødet først i september, er den dato hvor ekskursionen bliver.

6. Punktet udgår.

7. Faunastriber v/Mads Jepsen Knudsen

Det frivillige projekt med faunastriber har kørt i cirka 5 år nu i Skive Kommune.

I forhold til reglerne for grundbetaling, så må faunastriberne maks. være 10 meter brede, og de må ikke udgøre mere end 10 % af markens samlede areal.

I 2020 har der været en lidt større tilslutning til projektet end tidligere. Der er årligt etableret cirka 13-15 km faunastriber i alt i Skive Kommune (de eksakte tal kendes pt. ikke).

Skive Kommune betaler for frøene, mens landmanden selv forarbejder arealet inden såning. Landbo Limfjord er bindeleddet mellem de forskellige aktører.

Det er den samme økologiske frøblanding som bruges, ikke kun i Skive Kommune, men også i de andre kommuner som er med i projektet. Den samme frøblanding vil også blive brugt i år, da det er for tæt på deadline til at det kan laves om nu.

Skive Kommune er i dialog med Landbo Limfjord om, at ordningen bliver gennemgået til sommer/efterår. Her er der overvejelser som vedrører frøblanding, f.eks. flere flerårige arter. Markedsføringen af projektet og modernisering af folderen er også med i drøftelserne, hvilket blev bifaldet af Det Grønne Råd.

Det Grønne Råd har været delvist initiativtagere til projektet, og der var bred enighed om, at det er et godt tiltag, men at kendskabet til projektet skal udbredes, f.eks. gennem artikler i de lokale aviser og udsendelse af nyhedsbrev til Landboforeningens medlemmer.

Der blev også opfordret til, at kommunen viser vejen, og så faunastriber i grøftekanter og på kommunens arealer, eller lader være med at slå bestemte arealer (eventuelt i striber). Alt sammen for at skabe en "vildere natur". Der fremkom også ønske om at skabe interesse for faunastriber fra andre end landbruget, f.eks. gennem at der udleveres frø til at så selv.

8. Skive-Karup Å – nyt vådområde – status v/Flemming Kofoed

Punktet startede med, at der blev vist et dronefoto af Elkær Vådområde. Vådområdeprojektet blev færdigt for et par måneder siden.

Der blev spurgt ind til muligheden for at lave en vigeplads langs med Rimmervej, fordi Det Grønne Råd ønsker et sted, hvor man kan nyde vådområdet og fuglene, uden at trafikken bliver forstyrret. Der er i forvejen et fugletårn, men området kan ikke ses fra tårnet.

Derefter orienterede Flemming Kofoed om status på vådområdeprojektet Skive-Karup Å.

Den tekniske forundersøgelse fra 2017, som var godkendt af Miljøstyrelsen, viste sig at være med fejl og mangler, det samme var gældende for "fosforregnearket". Der blev foretaget et supplerende forprojekt, hvor de to største udfordringer var de seks bropiller i Ådalen ved Ringvej Syd og naturforholdene.

Problemet med bropillerne er, at de ikke er robuste overfor vand. Der er blevet afholdt flere møder med Vejdirektoratet. Trykket på bropillerne skal være ens, og der er planer om at lægge jord omkring bropillerne, så der ikke kan komme is på dem.

Rådgiverfirmaet Atkins havde udarbejdet en rapport med forslag til beskyttelse af bropillerne. Men Vejdirektoratet mente at rapporten var mangelfuld og efterlyste flere beregninger. Efter flere møder mellem Atkins og Vejdirektoratet foreligger der nu et forslag til en uddybende rapport, til sikring af bropillerne. Anslået anlægspris er steget fra cirka 3 millioner kr. til i omegnen af 5 millioner kr. Landbrugsstyrelsen skal godkende omkostningerne til beskyttelse af bropillerne som en afværgeforanstaltning. Det er Skive Kommune som skal betale omkostningerne til rapporten.

Der er overvejelser om at lave et vadested med grus om sommeren, eller en lille træbro over åen, så der kan laves en stiforbindelse til inspektion.

I projektet kommer der ingen vand fra Skive Å, men alt vandet fra Koholm Å ledes ind i vådområdet. En del af projektet er også at lede Bærs Bæk under Koholm Å i en akvædukt.

Der er igangsat et arbejde med at kategorisere de forskellige naturområder, og der er kun i den sydlige del af vådområdet, at der er tør natur.

Der er opsat en vandstandsmåler, for at kontrollere hvor store udsving der er på vandstanden i de højt målsatte rigkær. Vandstanden svinger med 40 cm. Der forventes en afklaring på naturforholdene inden sommer 2021.

Der skal laves et bredt overløb, som gør at fiskene ikke forbliver i vådområdet. Vandet får indløb i den sydlige del af området, og udløbet er i den nordlige del, hvor åen ligger i over 3 meters højde og vådområdet i cirka 1,6 meters højde.

Der er med i overvejelserne at forstærke digerene hele vejen rundt, så de bliver lidt fladere, dvs. at der bliver en del jordarbejde ifm. projektet. Tanken er, at der skal være et så lavt vedligeholdelsesbehov som muligt fremover. Mængden af kvælstof som fjernes i projektet, er cirka 90 kg N/hektar.

Der blev drøftet, om vandudskiftningen i området bliver hurtig nok til ikke at give myggeplage, men det vurderes ikke at det bliver et problem.

Lystfiskerne er tilfreds med, at der ikke kommer vand fra Skive Å.

Hvis de store lodsejere er imod projektet, så stopper det, i det Landbrugsstyrelsen dermed ikke har mulighed for at erhverve den nødvendige jord til vådområdet. Der er et nogle lodsejere som ikke er med, men de ejer kun små arealer.

9. Vådområde ved Hinnerup Å – status v/Flemming Kofoed

Landbrugsstyrelsen har opkøbt de nødvendige arealer, og tidsplanen for projektet er her i efteråret 2021. De største udfordringer for projektet er de voldsomme udsvingninger i vandstanden, og at området er beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Cirka 15 % af vandet fra Hinnerup Å skal ledes ind i vådområdet, og den gamle pumpestation skal nedlægges. Der skal laves et indløb i den sydlige del, med udløb i den nordlige del af området. På grund af den svingende vandstand i både Limfjorden og den nederste del af Hinnerup Å, skal der være kontraklapper i både indløb og udløb, så vådområdet ikke bliver oversvømmet af saltvand. Tekniske afværgeforanstaltninger for vådområdet er ikke med i forrapporten. Det er ved at blive undersøgt hvad der findes af højvandslukkere, for at løse opgaven med at lukke vandet ind.

I forrapporten var spildevands- og afvandingsforholdene ikke tilstrækkeligt oplyst, men en kloakmester er sat i gang med at undersøge forholdene på udvalgte steder.

Over Hinnerup Å er der seks broer, som der skal tages stilling til, hvad der skal ske med dem. Landbrugsstyrelsen ejer jorden, og Skive Kommune er i dialog med både dem og beboerne i Åsted. Udfaldet af drøftelserne afhænger desuden af økonomien i projektet.

Syd for Gl. Åstedvej skal der laves en 10 meter bred jordbræmme langs med vejen med hensyn til trafiksikkerheden, fordi vejen kommer til at ligge op ad en sø. Området ligger indenfor strandbeskyttelses linjen, og derfor er der søgt dispensation hos Kystdirektoratet. Der fremkom bemærkninger til, at der lige er sat et nyt autoværn op, hvilket er spildt arbejde, idet det skal fjernes igen, når jordbræmmen er lavet. Forvaltningen undersøger de generelle regler vedrørende opsættelse af autoværn ved Vejafdelingen.

Der blev foreslået at lave en pjece/folder om alle de flotte tiltag med naturgenopretning som er lavet i Skive Kommune. Det er et rigtigt godt forslag, men det er desværre alt for dyrt.

Der var også et ønske om mere og bedre dialog med lodsejerne i f.eks. vådområdeprojekter, idet ventetiden kan være lang i de projekter som strækker sig over flere år.

10. Muslinger, farme og ansøgninger - status v/Ann Ammitzbo

Ann Ammitzbo oplyste, at der er 26 muslingeopdrætsanlæg i Skive Kommune, heraf 1 SmartFarm og de resterende 25 er lineopdrætsanlæg. Lige nu er der yderligere 17 ansøgninger om muslingekulturbanker i høring.

Udvalget for Teknik og Miljø har sendt et brev til ministrene Lea Wermelin og Ramus Prehn, idet Skive Kommune ønsker en dialog omkring muslingeanlæggene, hvor man ser mere på helheden og at der bliver et krav at der sker en VVM-vurdering af anlæggene. F.eks. skal der ikke være anlæg hvor der er ålegræs, og der er ønske om, at anlæggene ikke placeres så tæt på land. Desuden ønskes der sikkerhed for, at anlæggene kan fjernes igen.

En medarbejder i Skive Kommune er udpeget som repræsentant for KL i Muslingeudvalget. Skive Kommune og Universitetet har holdt oplæg for Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg omkring muslinger

Der blev drøftet de forskellige interesseområder, f.eks. de erhvervsmæssige- kontra de miljømæssige interesser, her blev bl.a. fuglelivet nævnt. Muslingeopdræt har også en gavnlig effekt på vandmiljøet, men det skal gå op i en højere enhed med de rekreative interesser.

I dag kigger man ikke så meget på placeringen af anlæggene, men de etableres i "firkanter" som i forvejen er lagt ud af Fiskeristyrelsen. Som ejer af muslinge anlæg kan man få tilladelse til 2 anlæg.

Ann Ammitzbo fortalte, at Bent Vismann, professor ved Københavns Universitet, har holdt et oplæg i Limfjordsrådet vedrørende muslingeopdræt. Ann tilbød at spørge om det samme oplæg kan holdes via Teams for Det Grønne Råd i Skive Kommune.

Det er meget relevant at Skive Kommune tager teten, idet vi har flest antal af muslingeopdræt og er meget påvirkede af det.

11. Oplæg til Workshop med Det Grønne Råd

Der blev drøftet om workshoppen skal være med offentlig adgang, eller gennem at invitere de forskellige interesseorganisationer. Det er vigtigt at inddrage borgerne, sammen med de forskellige grønne organisationer, så derfor bliver der et offentligt møde, hvor alle er velkomne, men med tilmelding.

Det ser spændende ud, og de tre forslag til workshops er OK, dog med den bemærkning at "Naturen i villahaven" kaldes for "Naturen i villahaven/byen" i stedet. Der var en drøftelse af oplæggene med de tre medlemmer af Det Grønne Råd. Det er vigtigt med tid til diskussion i de forskellige workshops, så det blev besluttet at korte oplæggene ned til 10 minutter til hver oplægsholder. Niels Odgaard og Birger Schütte er valgt som oplægsholdere. Den sidste oplægsholder er enten Gorm Wæhrens eller Anni Oppelstrup.

Oplæggene skal, med hjælp af Forvaltningen, resultere i præcise spørgsmål. På næste møde drøftes hvilke spørgsmål, som der skal arbejdes med i de forskellige workshops.

12. Eventuelt v/Ann Ammitzbo

Der var bred enighed om, at det fungerede fint at afholde mødet via Teams.

Der blev efterspurgt et møde vedrørende Naturpark Flyndersø-Sønder Lem Vig, og der blev foreslået at dette møde også kan afholdes over Teams.

13. Næste møde torsdag den 20. maj 2021 kl. 12.00-16.00 ekskursion? Afhænger af punkt 5.

Næste møde i Det Grønne Råd er torsdag den 20. maj 2021 fra kl. 16.00-18.00.

Ekskursionen er udsat til først i september.